

РОЗВИТОК ГАЛУЗІ

Про підготовку до будівництва двох нових енергоблоків на майданчику ПАЕС

сторінка 2

КОД НАЦІЇ

Активісти-профкомівці діляться історіями про започаткування і відзначення Дня вишиванки

сторінка 4

АТОМНІ ТАЛАНТИ

Як працівниця ЗАЕС Олена Тарасенко опанувала кілька незвичних творчих захоплень

сторінка 4

СИМВОЛИ НЕЗЛАМНОСТІ

Вишиванка: код української нації

Сьогодні День вишиванки, який був започаткований студентами Чернівецького університету ще у 2006 році, набув особливого значення. Самобутній національний одяг, наша гордість і наша шана, є символом боротьби українського народу за свободу і незалежність. Наші співробітники поділилися своїми думками і спогадами щодо відзначення цього свята і його значення для особистості, колективу, країни.

Валерій МАТОВ, Голова Атомпрофспілки:

Сьогодні це свято не залишається поза увагою жодного українця. Адже скрутна, важка ситуація завжди об'єднує людей. І нині, після вторгнення агресора на нашу територію, національна єдність проявляється у таких значущих для країни символах. Кожна вишиванка має свою унікальну історію, вона несе у собі душу нашого народу, його традиції та цінності. Будьмо українцями не лише зовні, а й усім серцем, бережимо нашу культуру та спадщину, адже саме це робить нас сильними!

Павло ПРУДНИКОВ, заступник Голови Атомпрофспілки:

Ще 25 років тому вишиванка була нечастим гостем на наших вулицях, у школах, вишах та державних інститутах. Її одягали пасіонарії, деякі люди мистецтва та окремі публічні особи; людина у вишиванці для багатьох на вулицях Києва мала неприродний вигляд. Але все змінюється, код української нації знову повернувся у життя всіх українців.

Наш апарат ЦК Атомпрофспілки вперше взяв участь у флешмобі до Дня вишиванки у 2014 році й дотепер ця подія — наш невеличкий внесок у розвиток самоідентифікації українців у медіапросторі. Символи мають для кожної нації неабияке значення, особливо під час випробування на міцність, якою є для нас російська агресія. Я, як ветеран цієї війни, можу сказати: найцінніше, що було у мене на фронті — це фото своїх рідних, український прапор та вишиванка-пиксель. Вони втілювали у собі все те, за що ми боремося — за наших дітей, рідних, друзів та за нашу Україну!

Закінчення на 3-й стор.

ПІДСУМКОВІ ЗБОРИ

Конференція трудового колективу ГМЗ

8 травня у її роботі взяли участь т.в.о. генерального директора ДП «СхідГЗК» Ігор Бугайов, голова ППО ДП «СхідГЗК» Віталій Скуба, керівник ГМЗ Віталій Жужман, профспілковий лідер ГМЗ Максим Дудник, провідні спеціалісти підприємства, делегати та запрошені.

ОСНОВНІ МОМЕНТИ

На зібранні розглядалися питання виконання Колективного договору за 2023 рік та пропозиції щодо внесення змін до КД, обговорювалися виробничі діяльність заводу та робота профспілки, також було озвучено чимало нагальних питань, які хвилюють працівників.

Директор ГМЗ В.Жужман подякував колективу заводу за злагоджену роботу та виконання планових показників-2023 з виробництва уранового оксидного концентрату та сірчаної кислоти.

Голова профкому ГМЗ М. Дудник доповів, що протягом минулого року кошти від профспілкових внесків переважно було надано на лікування членів Атомпрофспілки (у тому числі поранених військових). Всього на таку допомогу спрямовано 63 тис. грн. Виконання Колективного договору становить 93,2%. Дію низки пунктів КД було призупинено на час воєнного стану. У тому числі п. 5.8 (кошти на культурно-масову та спортивно-оздоровчу роботу).

ЗАВДАННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ

Т.в.о. гендиректора підприємства Ігор Бугайов підбив підсумки роботи комбінату в минулому році, розповів про поточний стан справ та озвучив основні завдання на 2024 рік. Зокрема:

1. Забезпечення сталого функціонування виробництва та щомісячний випуск уранового

концентрату щонайменше 40 тонн (наразі цей показник становить 30-35 тонн).

2. Розробка «дорожньої карти» щодо поглиблення заборгованості з виплати заробітної плати.

3. Забезпечення подальшого бронювання військовозобов'язаних працівників ДП «СхідГЗК».

4. Продовження роботи з розробки державної цільової економічної програми розвитку атомно-промислового комплексу.

5. Продовження роботи з розробки державної цільової екологічної програми зі зняття з експлуатації уранового об'єкта Смолінської шахти.

6. Неухильне дотримання нормативно-правових актів з охорони праці. Голова ППО ДП «СхідГЗК» В.Скуба зазначив, що у 2023 році підприємству вдалося «вижити» завдяки роботі колективу та професійним діям керівника комбінату І.Бугайова. Важливою є підтримка з боку АТ НАЕК «Енергоатом». Профспілка продовжує звертатися до найвищих органів влади з метою привертання уваги до проблем ДП «СхідГЗК» та отримання допомоги у їх розв'язанні.

Закінчення на 2-й стор.

РЕЗОНАНС

Профспілка підтримує трудовий колектив проектувальників

Суперечності між Міністерством енергетики України і Київським науково-дослідним та проектно-конструкторським інститутом «Енергопроект» (КІЕП), який працює над комплексними проектами будівництва атомних блоків, вийшли в публічну площину: пресслужби установ, а слідом і провідні вітчизняні ЗМІ озвучили різні позиції учасників конфлікту щодо управління Інститутом та долі його архіву. Які аргументи наводять сторони та якою є позиція трудового колективу?

ЗВИНУВАЧЕННЯ МІНІСТЕРСТВА

Пресслужба міністерства повідомила про те, що КІЕП намагається обмежити державу в доступі до стратегічної інформації щодо проектування АЕС, через що правоохоронці розпочали кримінальне

розслідування стосовно посадових осіб цього акціонерного товариства. Зокрема, установу звинувачують, що вона відсторонила міністерство від управлінських рішень, не внівши кандидатури від держави у бюлетень для цього річного голосу-

вання за новий склад наглядової ради КІЕП. Це розцінюється як чергова спроба «усунути» державу від доступу до стратегічно важливої інформації, пов'язаної з атомними електростанціями України — зазначено у повідомленні.

Як позицію, що суперечить державним інтересам, розцінено й невиконання рішення РНБО про необхідність передачі архіву проектною документацією КІЕП до АЕС НАЕК «Енергоатом».

Закінчення на 2-й стор.

У СФЕРІ ВПЛИВУ АТОМПРОФСПІЛКИ
ПЕРЕБУВАЮТЬ ПІДПРИЄМСТВА
МІНЕНЕРГО УКРАЇНИ,
МІНПРИРОДИ, МІНОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ТОЩО

РОЗВИТОК ГАЛУЗИ

Південноукраїнська АЕС: заплановано будівництво нових енергоблоків

Про це 7 травня, під час робочої поїздки до філії ВП ПАЕС повідомив в.о. голови правління АТ НАЕК «Енергоатом» Петро Котін.

МЕТА — ЗБІЛЬШУВАТИ ПОТУЖНОСТІ

За його словами, на Південноукраїнській АЕС, де наразі експлуатуються три енергоблоки загальною потужністю 3000 МВт, буде збудовано два нових енергоблоки AP1000 за технологією Westinghouse.

«Ми розпочинаємо підготовку до будівництва двох нових енергоблоків на майданчику ПАЕС. Враховуючи нагальні потреби України в сучасній надійній генерації та тривалий цикл будівництва, ми повинні розпочати цей процес уже сьогодні, здійснити інженерно-вишукувальні та передпроектні роботи, провести необхідні розрахунки тощо. Нагадаю, що згідно з Енергетичною стратегією України до 2050 року нам потрібно мати 24 ГВт атомних потужностей», — заявив Петро Котін.

ДО ВИКЛИКІВ ГОТОВІ

Учасники виїзної наради оглянули майданчик майбутнього будівництва енергоблоків №4 і №5 та інші об'єкти енергокомплексу, поспілкувалися щодо питань логістики, інфраструктури, залучення підрядних організацій.

«Нас чекає надважлива і відповідальна робота, — зауважив генеральний директор філії ВП ПАЕС Ігор Полович. — Це уточнення технічних аспектів спорудження нових енергоблоків, їх інтеграція в діючу структуру виробництва, систем безпеки, видачі потужності. Ми готові до цих викликів, адже маємо команду професіоналів і відчуваємо всебічну підтримку керівництва країни, компанії, закордонних партнерів».

Ми розпочинаємо підготовку до будівництва двох нових енергоблоків на майданчику ПАЕС. Згідно з Енергетичною стратегією України до 2050 року нам потрібно мати 24 ГВт атомних потужностей.

Про значення майбутньої розбудови найбільшого енергетичного об'єкта для області висловився голова Миколаївської обласної ради Антон Табунщик: «Ми вдячні «Енергоатому» за такі можливості для розвитку нашого регіону».

У РАМКАХ СПІВРОБІТНИЦТВА

Наразі підготовчі роботи та всі видатки на будівництво нових атомних енергоблоків здійснюються за рахунок коштів «Енергоатома». Кошти державного та місцевих бюджетів, а також ті, що спрямовуються для відновлення вітчизняної енергетичної інфраструктури, яка постраждала внаслідок російських обстрілів, «Енергоатомом» не використовуються.

Загалом «Енергоатом» та Westinghouse домовились про будівництво в Україні дев'яти нових енергоблоків за технологією AP1000. У квітні вже було закладено перший куб бетону в основу інфраструктури енергоблока №5 на АЕС.

За матеріалами управління інформації та громадських зв'язків філії ВП ПАЕС

РЕЗОНАНС

Профспілка підтримує трудовий колектив проєктувальників

Закінчення.
Початок на 1-й стор.

ПОЗИЦІЯ ПРОЄКТУВАЛЬНИКІВ

КІЕП, натомість, наполягає: кандидатури від Міненерго в ході виборів до наглядової ради вчасно та у визначений законом спосіб подано не було. Понад те, зазначають у товаристві, міністерство самоусунулось від будь-якої участі в управлінні товариством ще з грудня 2022 року.

Що ж до рішення РНБО, то інститут ніколи не відмовлявся його виконувати. Установа готова надати доступ до архіву, що формувалася та формується в основному в процесі проєктування, реконструкції та модернізації ХАЕС і ПАЕС та інших об'єктів енергетики на території України і за кордоном. Для цього документи мають бути оцифровані, а електронні копії — передані до Центрального державного науково-технічного архіву України. Фізичне ж переміщення архіву КІЕП вважає неправильним рішенням.

НАСЛІДКИ КОНФІСКАЦІЇ АРХІВУ

Чому саме неправильним — трудовий колектив аргументовано роз'яснює у листі-зверненні, спрямованому Президентові України, РНБО, СБУ і Кабміну в березні цього року.

Якщо коротко, то, на думку фахівців, переміщення документів буде:

небезпечним, адже значна кількість документів — це копії, виготовлені 40-50 років тому тушшю на прозорому папері, які можуть бути пошкоджені та назавжди втрачені при транспортуванні;

руйнівним, для єдиної на сьогодні інституції, що може комплексно спроектувати ядерну установку будь-якої складності: 350 висококваліфікованих інженерів-проектантів залишаться без заробітної плати та роботи, тому що АТ КІЕП не буде в змозі виконувати свої зобов'язання за договорами та контрактами без використання матеріалів архіву.

Атомпрофспілка стає на захист трудового колективу КІЕП і готує офіційні листи-звернення до РНБО та СБУ з проханням про сприяння та активну участь у вирішенні цієї резонансної справи

недоцільним, оскільки копії документів, що стосуються ХАЕС та ПАЕС, уже перебувають в архівно-осховищах АТ НАЕК «Енергоатом» і його філій;

МОБІЛІЗАЦІЯ ЗАМІСТЬ ЦИФРОВІЗАЦІЇ?

Попри те, що колектив інституту запропонував сучасне вирішення проблеми щодо доступу до стратегічно важливих даних — оцифровку архіву, ситуація наразі «вирішується» в інший спосіб.

Аргументуючи свої дії невиконанням рішення РНБО, Міністерство енергетики у наказі від 24 квітня 2024 №167 вилучає КІЕП з Переліку підприємств, установ і організацій паливно-енергетичного комплексу, бронювання військовозобов'язаних працівників яких здійснюється незалежно від військового звання, віку та військово-облікової спеціальності.

На сьогодні вже четверо співробітників КІЕП пішли до лав ЗСУ. Це ставить існування критично важливого підприємства під загрозу у надскладний час, коли саме енергетична галузь найбільше потерпає від руйнувань ворога і коли особливу цінність має кожен фахівець-енергетик.

ПІДСУМКОВІ ЗБОРИ

Конференція трудового колективу ГМЗ

Закінчення.
Початок на 1-й стор.

ПИТАННЯ ТА ВІДПОВІДІ

На конференції трудового колективу було поставлено чимало запитань. Звучали вони як від делегатів конференції (що передбачено регламентом), так і від працівників підприємства, присутніх на заході за власним бажанням. Без уваги не залишилося жодне питання.

1. Які перспективи співпраці з канадською компанією Самесо та приєднання до АТ НАЕК «Енергоатом»?

З канадською компанією ми продовжуватимемо співпрацю, тим паче що ціна на урановий концентрат зростає. Щодо приєднання до «Енергоатома», наразі такий варіант не розглядається.

2. Чому при зменшенні на 40% кількості працівників підприємства на такий само відсоток не зросла заробітна плата?

Бо об'єм випуску готової продукції також знизився на ті самі 40%. До повномасштабного вторгнення підприємство випускало 60 тонн уранового концентрату на місяць, і це був мінімум. А наразі в кращому випадку 30-35 тонн.

3. Які перспективи щодо заміни обладнання СКЦ на сучасне?

На комбінаті є необхідна документація, розрахунки щодо будівництва нової установки з виробництва сірчаної кислоти та модернізації ГМЗ, але відсутність необхідних коштів зупиняє вирішення питання. Не припиняється робота з пошуку джерел фінансування.

4. Як людині влаштуватися на комбінат, якщо для цього потрібно проходити ТЦК, а це гарантоване вручення повістки?

Наразі комбінат забезпечує бронь для всіх військовозобов'язаних працівників.

5. Який економічний ефект від припинення видобувних робіт на Смолінській шахті?

Нині на її утримання комбінат витрачає 20 млн грн щомісяця. Є Державна цільова екологічна програма зняття з експлуатації уранового об'єкта на 2023-2027 роки. Втім, вона й досі не затверджена.

6. Якщо є програма розвитку атомно-промислового комплексу, чому тоді держава нам не допомагає?

Ця програма (на період до 2028 року) розроблялася за участю фахівців ДП «СхідГЗК». Вона також, як і екологічна програма, ще не затвер-

2023
року

підприємству
вдалося «вижити»
завдяки роботі колективу
та професійним діям
керівника комбінату

джена через позицію Мінфіну, який не виділяє кошти на реалізацію зазначених програм. Тому підприємство може розраховувати на власні сили щодо розвитку виробничих потужностей.

7. Чому не планується відкриття баз відпочинку комбінату?

Бо вони не мають бомбосховища. Адміністрація і профком мали наміри минулого року спрямувати кошти від Атомпрофспілки на облаштування і відкриття баз відпочинку. Але без наявності бомбосховища відповідні держслужби не підписують дозвіл на їх експлуатацію.

8. Чи можна підвальне приміщення, розташоване на б/в «Чайка», облаштувати під укриття?

Хороша пропозиція. Візьмемо її на опрацювання.

9. Чи можна ознайомитися з дорожньою картою погашення заборгованості із заробітної плати?

Вона ще розробляється. Оскільки раніше ми планували отримати кредитні кошти та підтримку «Енергоатома», тепер вся надія — на власні ресурси.

10. Знайдіть фінансову можливість для своєчасної заміни фільтрів питної води на СКЦ, щоб зберегти в робочому стані більш дорогі частини комплексу.

Взято до уваги.

11. Щодо якості лікувально-профілактичного харчування, коли воно відповідатиме своїм завданням?

Зараз адміністрація і профком працюють над цим питанням. Ми хочемо взяти за приклад організацію ЛПХ на АЕС і наблизитися до такого варіанта. Планується встановлення жорсткого контролю за роботою ідалень на всіх майданчиках підприємства. Головне, що ЛПХ відновлено, тепер працюватимемо над його вдосконаленням.

Обговорення було жвавим. На конференції також прозвучали пропозиції щодо внесення змін до КД, які стосуються Додатка 4.15, Додатка 4.9, а також уведення пені за затримку виплати зарплати. Учасники обрали кандидатів до складу комісії з трудових спорів та визначили кількість делегатів для участі в загальній конференції трудового колективу ДП «СхідГЗК» (список буде затверджено профкомом підрозділу).

За матеріалами пресслужби ДП «СхідГЗК»

СИМВОЛИ НЕЗЛАМНОСТІ

Вишиванка: код української нації

**Закінчення.
Початок на 1-й стор.**

Богдан СЕРДЮК, голова профкому ЧАЕС

Всесвітній день вишиванки як колективне свято для мене почало існувати з 2015 року. Відтоді в цей день моя Славутицька міська громадська організація «Майдан» та осередок Всеукраїнського товариства «Просвіта» влаштували неформальні патріотичні збори у вишиванках у центрі міста, які згодом стали щорічними міськими заходами. Природно, в цей день я почав одягати вишиванку на роботу, і 2015-го я такий був практично єдиний з колективу. Наступного року бажаючих побільшало, з нагоди цього свята почали з'являтися гарні мотивуючі світлини на сторінках колег у соціальних мережах і навіть були нарікання, чому я не нагадав про наближення такої чудової дати. 2017 року за активної інформаційної підтримки заступника головного інженера Олександра Новікова вперше було організовано колективне фото працівників у вишиванках на фоні ЧАЕС. Нас було вже 15. Тим паче що перед входом на ЧАЕС є ідеальна фотозона: у ті часи викладений чудовий вишиваний візерунок, що одразу був внесений до Книги рекордів України як найдовший.

Далі, не без мого сприяння, цю ініціативу підхопила організація ППО ЧАЕС, відбувся флешмоб фотографування у вишиванках. У 2018-му на сторінці ОМ ППО ЧАЕС уже було 18 колективних фото у вишиванках різних підрозділів станції з нагоди Дня вишиванки. Приблизно у ті роки я з міськими активістами на це свято придумав рано вранці вбирати у вишиванку скульптурну композицію «Сім'я». Сьогодні День вишиванки став щорічною яскравою подією для колективів як Чорнобильської АЕС, так і всього нашого міста.

Іван МЕЛЬНИК, голова профкому РАЕС

Я працюю на станції з 1989 року, і вже тоді у нас одягали вишиванки люди, які шанували українські традиції і підтримували їх. Пізніше, після 1992-го, стали носити вишиванки активніше, бо більше почали цінувати свободу, волю і незалежність. З'явилася усвідомленість, що можемо вдягнути своє — українське — піднесено і святково.

За останні роки на станції ці традиції активно втілювалися, проводилися різні заходи. Багато працівників сьогодні займаються вишивкою. Самі створюють вишиванки собі, дітям, родині. Вишиванка — це символ нашої єдності, сили, духу, боротьби. І сьогодні, в час війни, українці вдягають вишиванку, не дозволяючи агресору знищити нашу культуру і традиції.

На РАЕС ми проводимо флешмоби, коли безперечно більшість працівників одягають вишиванки, йдуть на роботу, і це так святково! Гордість і радість за нашу Україну.

Тепер ми проводимо різноманітні конкурси талантів серед працівників станцій, зокрема, є й напрями про українську вишиванку, вишивання картин. Працівники показують свої творчі таланти і вміння. Це дуже гарно, креативно, по-нашому, по-українськи.

От і зараз у мене на столі стоїть картина з українською вишиванкою. Маю сказати, що українці завжди були, є і будуть красивими, успішними і найкращими. Українська вишиванка — це код української нації. Шануймо українське! Збережемо Україну!

2014 року на ЗАЕС тодішній голова профкому Микола Захаров започаткував святкування Дня вишиванки... щосереди щотижня! І навіть під час окупації перші два місяці працівники по сходах ходили на роботу у вишиванках.

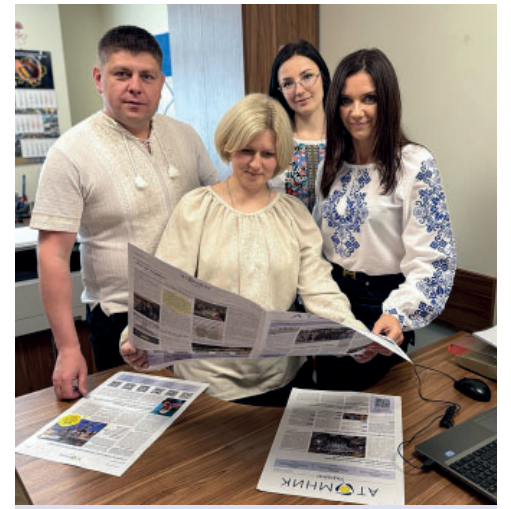
Михайло ГУК, голова профкому ХАЕС

Вишиванка — це частина генетичного коду українців! Вдягаючи її, ми тим самим долучаємося до збереження нашого історичного коріння.

На нашому підприємстві, де я вже багато років працюю головою ППО, ми почали масово долучатися до Дня вишиванки, як до приємної, цікавої й дуже гарної акції з 2014 року. Ми організували флешмоби, фотографувалися, а потім використовували знімки для річних календарів та іншої сувенірної продукції. В один з флешмобів ми вишивалися для фото у вигляді величезних літер ХАЕС. Зараз, зважаючи на вторгнення ерэфії в Україну, всі українські свята, й особливо День вишиванки, набули ще більшої значущості. На центральному майданчику перед адміністративно-побутовим корпусом наші художники намалювали контури карти України. І вже стало доброю традицією щорічно заповнювати цю карту вбраннями у вишиванки працівниками нашого підприємства. Якість використовували жовті й блакитні аркуші паперу, які підіймали над собою під час зйомки. Саме так ми виконали Гімн України позаминулого року. А перші фото флешмобів робили наші фотографі просто з даху АПК.

Я особисто дуже люблю вишитий одяг, він мене надихає. Серед інших у мене є вишиванка, пошита з льняної тканини спеціально для поїздки на мотоциклі. Її шили на замовлення з особливої, найтовщої і відповідно найтеплішої тканини зі спеціальними подвійними швами, що здатні витримувати поїздки на дуже високих швидкостях. Ця сорочка добре стримує вітер.

Перша вишиванка в мене з'явилася дуже давно, десь на початку моєї профспілкової кар'єри, з 2002 року. А у 2004-му я був на весіллі у свого племінника в Дніпропетровську (нині —

Традиційно в Україні у третій четвер травня відзначається День вишиванки. Цьогоріч свято припало на 16 травня.

Його було засновано в Чернівцях 2006 року. Студенти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича запропонували ідею акції «Всесвітній день вишиванки» і прийшли одного дня в українському традиційному одязі. Спочатку акцію підтримали кілька десятків студентів і викладачів університету, але в подальші роки свято вийшло на всеукраїнський рівень, до нього приєдналася українська діаспора по всьому світу, а також усі охочі підтримати Україну.

Сьогодні ми готуємо номер газети, присвячений Дню вишиванки, у цьому національному вбранні, надихаючись історіями наших колег, котрі згадують, як все починалося. І вдячні всім небайдужим, що ділитися. Бо це також прояв нашої єдності.

А в єдності сила.

Дніпро). Вдягнув костюм та вишиванку. То на весіллі на мене всі дивились, як на інопланетянина. І ще років через 15 цікавилися життям молодих і «того чоловіка у вишиванці». Бо тоді для Дніпропетровська це було унікально незвичним.

А сьогодні все змінилося — якщо спочатку на станції День вишиванки ініціювався через профспілковий актив, то зараз активно долучається Адміністрація і дуже підтримує цей патріотичний прояв. Значно підняти патріотизм українців вда-

лося росіянам своїм нахабним вторгненням на нашу землю. Вишиванка є важливим елементом, що об'єднує націю. Багато співробітників нашого підприємства приходять на відзначення своїх різноманітних урочистих подій у вишиванках. Тепер для людей вишите вбрання набуло глибшого сенсу, ніж раніше. Це код ідентифікації нації і нагадування всім іншим, що ми нікому не віддамо ні своєї країни, ні своїх традицій, ні ось такого чудового вбрання. Ще й рано чи пізно повернемо Крим, і їздитимемо туди відпочивати лише у вишиваних сорочках.

Марічка СМЕРЕКА

Владислав МОМОТОВ, заступник голови профкому ПАЕС

Для мене вишиванка — це справді символ нашої нації. Як прапор, тризуб, гімн — ідентичність українця, нашої нації, так само і вишиванка. Що намагається нині зробити ворог? Він хоче переодягнути нас у косоворотки та замість бандури дати балалайки. Він намагається, знищити цю єдність, цей символ у нас. Тож сьогодні цей день став надто особливим.

Я ношу вишиванку не повсякденно, моє ставлення до цього, в найкращому сенсі слова — святкове, адже підкреслює величність особистості, величність нації, величність українця.

А ще відповідальність. Як наші військові, форма яких підкреслює гідність, транслює для кожного з нас — «Я захисник своєї країни, свого

народу». Так само вишиванка на кожному з нас — це свідоме сприйняття себе як українця, гордість за приналежність до нації. Для мене вишиванка — це державний символ, до якого має бути велика повага. Нині на Південноукраїнській атомній станції практично 80% співробітників у важливі для України дати вдягають вишиванки. Це не просто приємно, це народжує почуття гордості за свій колектив і за свою країну.

Бажаю кожному колезі, кожному українцю, щоб носіння вишиванки набувало дедалі глибшого сенсу, проходило через серце. Щоб людина, вдягаючи вишиванку, розуміла: вона акцентує, що є частиною цього великого національного коду — за що зараз воюють наші хоробрі хлопці і що намагається знищити наш ворог. Перемоги нам усім!

АТОМНІ ТАЛАНТИ

Серце, що болить за колег. Руки, що творять красу

Олену ТАРАСЕНКО, яка пропрацювала на Запорізькій АЕС понад 30 років, колеги знають як чудового фахівця, активного діяча профспілки, а ще — як неперевершену рукодільницю, котра створює утилітарні та декоративні речі у найрізноманітніших техніках.

Пані Олено, розкажіть, будь ласка, про Вашу роботу в атомній галузі.

Я прийшла працювати на ЗАЕС у липні 1993 року після закінчення Київської політехніки у ЦТАВ інженером. Завжди займалась профспілковою роботою, а в 2021 року мене обрали головою цехового профспілкового комітету, тож надалі основна активність була пов'язана з первинною профспілковою організацією. Після того, як станцію захопив ворог, мені вдалося виїхати з-під окупації та продовжити роботу в Києві.

Як пощастило вирватися?

Завдяки домовленостям з перевізниками. Усе життя треба було спакувати в одну валізу... Коли я обговорювала з дітьми, що брати з собою, вони порадили не чіплятися за речі, забрати лише не-оцифровані фотографії, аби зберегти пам'ять.

Після переїзду до столиці які завдання Вам вдалося вирішувати?

Багатьом нашим співробітникам довелося тікати, тож потрібно було підтримати колектив,

зберегти профспілку. Ми допомагали з евакуацією та облаштуванням жінок з дітьми в оздоровчих закладах на заході України. Профспілка допомагала жінкам оплачувати оренду житла. Це була дуже своєчасна допомога.

Аби інформувати співробітників про новини, використовувала групу в Telegram. Якщо раніше вона об'єднувала лише робітників цеху, то після захоплення ЗАЕС група стала цінним джерелом інформації для понад 2,5 тисячі наших колег, яких розпоршило по Україні та по всьому світу. Підтримку я намагалася забезпечити тією мірою, якою це тільки було можливо.

Разом з відновленням профспілкової діяльності Ви повернулись і до свого захоплення — рукоділля?

Не відразу. Перші півроку після втечі було геть не до того. Але потім я пішла до волонтерського центру, стала плести маскувальні сітки, в'язати шкарпетки. І руки самі згадали про те, як звикли працювати над створенням краси.

Тож які саме хобі у вас були?

У мене їх безліч! Від в'язання, вишивки і бісероплетіння до виготовлення одягу в техніці «ірландське мереживо» або ж створення панно у стилі стімпанк. На нашому традиційному конкурсі «Ми так працюємо, живемо та відпочиваємо» одна зі стінгазет якраз була оформлена в такому ключі. Літери прикрашали мікросхеми, що було співзвучно роботі, а інструменти, розташовані навколо, символізували хобі співробітників.

З чого почалося Ваше захоплення рукоділлям, як давно?

В юності. Батько привозив з відрядження дефіцитну на ті часи якісну пряжу, але в родині ніхто не

вмів в'язати. Мама працювала медсестрою, у неї не було на це часу. А між тим, аби сплести з ниток кофтинку, потрібно було віддати майстрині аж 30 карбованців, а це половина медсестринської зарплати! Я вирішила навчитися плетіння на спицях. Перша кофта, яку я таки зв'язала, стала для мене справжньою перемогою. Потім побачила вдяганку, сплетену гачком... так і пішло!

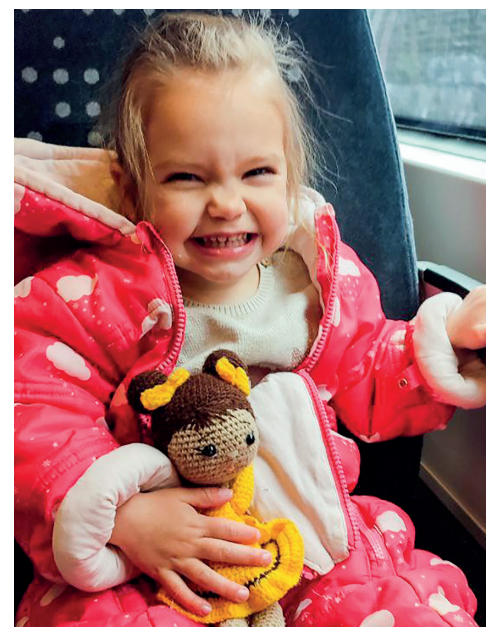
Що спонукало Вас до освоєння дедалі вибагливіших технік?

Коли діти поїхали з дому на навчання, мені потрібно було заповнити порожнечу. Почала шукати в інтернеті нових ідей. Переконалася: скільки майстер-класів не подивишся, побачиш тільки верхівку айсберга. Нюанси пізнаються з досвідом. Наприклад, ірландське мереживо. Плетення окремих елементів — тільки початок. Потім треба зробити викрійку, набагато більшу, ніж потрібно у фіналі. На пінопластових щитах розмістити фрагменти візерунка і правильно поєднати їх. Необхідно враховувати товщину, якість ниток, їхню носкість, реакцію на відпарювання тощо.

А що найскладніше у створенні стімпанк-панно?

Напевно, придумати сюжет. Потім підібрати матеріали. У хід можуть іти найнесподіваніші речі: яєчна шкарлупа, гудзики, бігуді, запчастини від годинників. Деякі елементи можна виліпити із глини чи з солоного тіста. А ось на черепашку, наприклад, пішли кілометри блискавки — я всіх колег просила приносити непотрібні застібки. Потім деталі закріплюються на основі, тонуються темною фарбою, зверху золотують — і колишній мотлох перетворюється на цілісну картину.

Чи не було у Вас думки про те, щоб отримувати від своїх захоплень додатковий заробіток? У ексклюзивних суконь чи пальто напевно знайшлося б багато поціновувачів!

Ні, одяг я робила тільки для себе і для рідних. Бо неможливо скласти адекватну ціну за настільки кропітку роботу. Я можу подарувати свій витвір, але не продати.

Так само подарунками ставали плетені гачком іграшки? Розкажіть, які історії пов'язані з ними.

І сумні, і добрі. До війни я часто робила іграшки для аукціонів, аби зібрати на допомогу хворим дітям. Десь із дві валізи ляльок, призначених для благодійності, довелося залишити в Енергодарі. Колеги потім казали: бачили, як окупанти викинули їх разом з іншими речами з мого кабінету як сміття... Але більше історій з хепі-ендом. Так, кілька плетених псів Патронів «вигулюються» в Америці з колишньою головною редакторкою газети Людмилою Яківною. Поїхали іграшки й до інших країн. Одну ляльку взяла з собою всиновлена колегою дівчинка. І малеча досі з нею не розстається, це так приємно! Ще одна моя дивна іграшка — в Ірландії: онука колеги дуже просила про зеленого чоловічка. Якого саме, ніхто не знав. Зробивши і відіславши ляльку, я переживала, чи сподобається вона, бо зізнатися, самій мені чоловічок здавався страшнущим 😊. Але мені вдалося догодити, і я дуже тому радію.

Щоразу, коли мене питали, чим можуть віддячити за іграшки, я просила лише одного — надіслати мені відео про те, як малеча реагує на подарунок. Бо для мене найкращий подарунок у відповідь — це щирі емоції.

Марічка СМЕРЕКА, Любов НАТОЧІЙ

АТОМНИК
України

Засновник: Професійна спілка працівників атомної енергетики та промисловості України
Видавець: Редакція газети «Атомник України»

Поштова адреса редакції: вул. Хрещатик, 22, а/с 393 м. Київ, 01001
Газета «Атомник України»
Головний редактор: Марічка КОРМУШКІНА
Телефон: (044) 205-74-20
E-mail: atomnik@union.kiev.ua
atomnik@gmail.com
http://www.atomprofspilka.info

Газета виходить 2 рази на місяць
Індекс — 21766
За точність викладених фактів відповідальність несе автор
Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій
При передруку посилання на «Атомник України» обов'язкове

Свідоцтво про реєстрацію
КВ №4480 від 21.08.2000 року
Газета віддрукована у ТОВ «МЕГА-ПОЛІГРАФ»: 04073, м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14.
Тираж 1000